

Ανασκόπηση στην Ολοκλήρωση και τις μεθόδους της

Κ.Σπανάκης

Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχ/κών και Μηχ/κών Η/Υ

kspan@ics.forth.gr

- 1 Πριν την Ολοκλήρωση
- 2 Ολοκλήρωση
- 3 Τεχνικές Ολοκλήρωσης

Τί είναι η παράγωγος μιας συναρτήσεως

- Παράγωγος μίας συναρτήσεως είναι η ποσότητα που υπολογίζεται βάσει της παρακάτω εξίσωσης:

$$f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \quad (1)$$

Τί είναι η παράγωγος μιας συναρτήσεως

- Παράγωγος μίας συναρτήσεως είναι η ποσότητα που υπολογίζεται βάσει της παρακάτω εξίσωσης:

$$f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \quad (1)$$

- Στην πράξη, είναι ο ρυθμός μεταβολής ενός μεγέθους.

Τί είναι η παράγωγος μιας συναρτήσεως

- Παράγωγος μίας συναρτήσεως είναι η ποσότητα που υπολογίζεται βάσει της παρακάτω εξισώσεως:

$$f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \quad (1)$$

- Στην πράξη, είναι ο ρυθμός μεταβολής ενός μεγέθους.
- Αν η $f(x)$ ορίζει απόσταση που διανύεται και x είναι ο χρόνος, τότε η παράγωγος θα ορίζει την ταχύτητα.

Παράγωγοι Βασικών συναρτήσεων

- $f(x) = c \Rightarrow f'(x) = 0, c \in \mathbb{R}$

Παράγωγοι Βασικών συναρτήσεων

- $f(x) = c \Rightarrow f'(x) = 0, c \in \mathbb{R}$
- $f(x) = x^p \Rightarrow f'(x) = px^{p-1}, p \in \mathbb{R}$

Παράγωγοι Βασικών συναρτήσεων

- $f(x) = c \Rightarrow f'(x) = 0, c \in \mathbb{R}$
- $f(x) = x^p \Rightarrow f'(x) = px^{p-1}, p \in \mathbb{R}$
- $f(x) = e^x \Rightarrow f'(x) = e^x$

Παράγωγοι Βασικών συναρτήσεων

- $f(x) = c \Rightarrow f'(x) = 0, c \in \mathbb{R}$
- $f(x) = x^p \Rightarrow f'(x) = px^{p-1}, p \in \mathbb{R}$
- $f(x) = e^x \Rightarrow f'(x) = e^x$
- $f(x) = \alpha^x \Rightarrow f'(x) = \alpha^x \ln \alpha$

Παράγωγοι Βασικών συναρτήσεων

- $f(x) = c \Rightarrow f'(x) = 0, c \in \mathbb{R}$
- $f(x) = x^p \Rightarrow f'(x) = px^{p-1}, p \in \mathbb{R}$
- $f(x) = e^x \Rightarrow f'(x) = e^x$
- $f(x) = \alpha^x \Rightarrow f'(x) = \alpha^x \ln \alpha$
- $f(x) = \ln x \Rightarrow f'(x) = \frac{1}{x}$

Παράγωγοι Βασικών συναρτήσεων

- $f(x) = c \Rightarrow f'(x) = 0, c \in \mathbb{R}$
- $f(x) = x^p \Rightarrow f'(x) = px^{p-1}, p \in \mathbb{R}$
- $f(x) = e^x \Rightarrow f'(x) = e^x$
- $f(x) = \alpha^x \Rightarrow f'(x) = \alpha^x \ln \alpha$
- $f(x) = \ln x \Rightarrow f'(x) = \frac{1}{x}$
- $f(x) = \sin x \Rightarrow f'(x) = \cos x$

Παράγωγοι Βασικών συναρτήσεων

- $f(x) = c \Rightarrow f'(x) = 0, c \in \mathbb{R}$
- $f(x) = x^p \Rightarrow f'(x) = px^{p-1}, p \in \mathbb{R}$
- $f(x) = e^x \Rightarrow f'(x) = e^x$
- $f(x) = \alpha^x \Rightarrow f'(x) = \alpha^x \ln \alpha$
- $f(x) = \ln x \Rightarrow f'(x) = \frac{1}{x}$
- $f(x) = \sin x \Rightarrow f'(x) = \cos x$
- $f(x) = \cos x \Rightarrow f'(x) = -\sin x$

Παράγωγοι Βασικών συναρτήσεων

- $f(x) = c \Rightarrow f'(x) = 0, c \in \mathbb{R}$
- $f(x) = x^p \Rightarrow f'(x) = px^{p-1}, p \in \mathbb{R}$
- $f(x) = e^x \Rightarrow f'(x) = e^x$
- $f(x) = \alpha^x \Rightarrow f'(x) = \alpha^x \ln \alpha$
- $f(x) = \ln x \Rightarrow f'(x) = \frac{1}{x}$
- $f(x) = \sin x \Rightarrow f'(x) = \cos x$
- $f(x) = \cos x \Rightarrow f'(x) = -\sin x$
- $f(x) = \tan x \Rightarrow f'(x) = \sec^2 x = \frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \tan^2 x$

- $(\alpha f(x) + \beta g(x))' = \alpha f'(x) + \beta g'(x), \alpha, \beta \in \mathbb{R}$

Ιδιότητες Παραγωγισής

- $(\alpha f(x) + \beta g(x))' = \alpha f'(x) + \beta g'(x), \alpha, \beta \in \mathbb{R}$
- $(f(x)g(x))' = f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$

Ιδιότητες Παραγωγισής

- $(\alpha f(x) + \beta g(x))' = \alpha f'(x) + \beta g'(x), \alpha, \beta \in \mathbb{R}$
- $(f(x)g(x))' = f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$
- $\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' = \frac{f'(x)g(x) - f(x)g'(x)}{g^2(x)}, \forall x : g(x) \neq 0$

Ιδιότητες Παραγωγισής

- $(\alpha f(x) + \beta g(x))' = \alpha f'(x) + \beta g'(x)$, $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$
- $(f(x)g(x))' = f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$
- $\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' = \frac{f'(x)g(x) - f(x)g'(x)}{g^2(x)}$, $\forall x : g(x) \neq 0$
- Αν $h(x) = f(g(x))$, τότε $h'(x) = f'(g(x))g'(x)$

- Πρόκειται για την αντίστροφη διαδικασία της παραγωγίσης.

- Πρόκειται για την αντίστροφη διαδικασία της παραγωγίσης.
- Δεδομένης μιας συνάρτησης $f(x)$, αναζητούμε την $F(x)$, ονόματι παράγουσα, για την οποία ισχύει:

$$F'(x) = f(x) \quad (2)$$

Είδη ολοκληρωμάτων

- Υπάρχουν 2 ειδών ολοκληρώματα:

Είδη ολοκληρωμάτων

- Υπάρχουν 2 ειδών ολοκληρώματα:

- ▶ Αόριστο ολοκλήρωμα: $\int f(x)dx$. Το αόριστο ολοκλήρωμα δίνει την μορφή της παράγουσας συναρτήσεως.

Είδη ολοκληρωμάτων

- Υπάρχουν 2 ειδών ολοκληρώματα:

- ▶ Αόριστο ολοκλήρωμα: $\int f(x)dx$. Το αόριστο ολοκλήρωμα δίνει την μορφή της παράγουσας συναρτήσεως.
- ▶ Ορισμένο ολοκλήρωμα: $\int_a^b f(x)dx$. Τα ολοκληρώματα μπορούν να ερμηνευθούν ως η προσημασμένη περιοχή της περιοχής στο επίπεδο που οριοθετείται από τη γραφική παράσταση μιας δεδομένης συνάρτησης μεταξύ δύο σημείων στην πραγματική ευθεία.

Είδη ολοκληρωμάτων

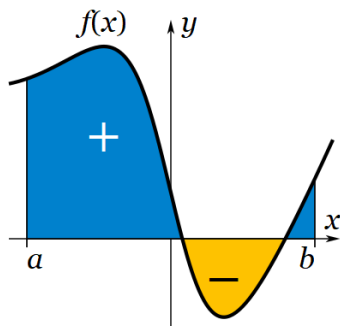
- Υπάρχουν 2 ειδών ολοκληρώματα:

- ▶ Αόριστο ολοκλήρωμα: $\int f(x)dx$. Το αόριστο ολοκλήρωμα δίνει την μορφή της παράγουσας συναρτήσεως.
- ▶ Ορισμένο ολοκλήρωμα: $\int_a^b f(x)dx$. Τα ολοκληρώματα μπορούν να ερμηνευθούν ως η προσημασμένη περιοχή της περιοχής στο επίπεδο που οριοθετείται από τη γραφική παράσταση μιας δεδομένης συνάρτησης μεταξύ δύο σημείων στην πραγματική ευθεία.

Είδη ολοκληρωμάτων

- Υπάρχουν 2 ειδών ολοκληρώματα:

- ▶ Αόριστο ολοκλήρωμα: $\int f(x)dx$. Το αόριστο ολοκλήρωμα δίνει την μορφή της παράγουσας συναρτήσεως.
- ▶ Ορισμένο ολοκλήρωμα: $\int_a^b f(x)dx$. Τα ολοκληρώματα μπορούν να ερμηνευθούν ως η προσημασμένη περιοχή της περιοχής στο επίπεδο που οριοθετείται από τη γραφική παράσταση μιας δεδομένης συνάρτησης μεταξύ δύο σημείων στην πραγματική ευθεία.

Βασικό Θεώρημα Απειροστικού Λογισμού

- Έστω $f(x)$, $x \in [a, b] \subset \mathbb{R}$.

Βασικό Θεώρημα Απειροστικού Λογισμού

- Έστω $f(x)$, $x \in [a, b] \subset \mathbb{R}$.
- Αν $F(x)$ παράγουσα της $f(x)$, τότε ισχύει:

$$\int_a^b f(x)dx = F(b) - F(a) \quad (3)$$

Βασικό Θεώρημα Απειροστικού Λογισμού

- Έστω $f(x)$, $x \in [a, b] \subset \mathbb{R}$.
- Αν $F(x)$ παράγουσα της $f(x)$, τότε ισχύει:

$$\int_a^b f(x)dx = F(b) - F(a) \quad (3)$$

- Έστω $G(x) = \int_a^x f(t)dt$.

Βασικό Θεώρημα Απειροστικού Λογισμού

- Έστω $f(x)$, $x \in [a, b] \subset \mathbb{R}$.
- Αν $F(x)$ παράγουσα της $f(x)$, τότε ισχύει:

$$\int_a^b f(x)dx = F(b) - F(a) \quad (3)$$

- Έστω $G(x) = \int_a^x f(t)dt$.
- Τότε, ισχύει $G'(x) = f(x)$.

Βασικές Ιδιότητες Ολοκλήρωσης

- $\int_a^c f(x)dx = \int_a^b f(x)dx + \int_b^c f(x)dx, a < b < c$

Βασικές Ιδιότητες Ολοκλήρωσης

- $\int_a^c f(x)dx = \int_a^b f(x)dx + \int_b^c f(x)dx, a < b < c$
- $\int_a^b (\alpha f(x) + \beta g(x)) = \alpha \int_a^b f(x) + \beta \int_a^b g(x)dx$

Βασικές Ιδιότητες Ολοκλήρωσης

- $\int_a^c f(x)dx = \int_a^b f(x)dx + \int_b^c f(x)dx, a < b < c$
- $\int_a^b (\alpha f(x) + \beta g(x)) = \alpha \int_a^b f(x) + \beta \int_a^b g(x)dx$
- $\int_a^b f(x)dx = - \int_b^a f(x)dx$

- Αντικατάσταση

Τεχνικές Ολοκλήρωσης

- Αντικατάσταση
- Δυνάμεις ημιτόνου/συνημιτόνου

Τεχνικές Ολοκλήρωσης

- Αντικατάσταση
- Δυνάμεις ημιτόνου/συνημιτόνου
- Τριγωνομετρική αντικατάσταση

Τεχνικές Ολοκλήρωσης

- Αντικατάσταση
- Δυνάμεις ημιτόνου/συνημιτόνου
- Τριγωνομετρική αντικατάσταση
- Κατά μέρη ολοκλήρωση

Τεχνικές Ολοκλήρωσης

- Αντικατάσταση
- Δυνάμεις ημιτόνου/συνημιτόνου
- Τριγωνομετρική αντικατάσταση
- Κατά μέρη ολοκλήρωση
- Ρητές συναρτήσεις

Τεχνικές Ολοκλήρωσης

- Αντικατάσταση
- Δυνάμεις ημιτόνου/συνημιτόνου
- Τριγωνομετρική αντικατάσταση
- Κατά μέρη ολοκλήρωση
- Ρητές συναρτήσεις
- Αριθμητική ολοκλήρωση

Αντικατάσταση

- Στην ολοκλήρωση ισχύει ο κανόνας της αλυσίδας:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{dy}{du} \frac{du}{dx} \quad (4)$$

Αντικατάσταση

- Στην ολοκλήρωση ισχύει ο κανόνας της αλυσίδας:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{dy}{du} \frac{du}{dx} \quad (4)$$

- Αν υποπτευόμαστε ότι μια δεδομένη συνάρτηση είναι η παράγωγος μιας άλλης μέσω του κανόνα της αλυσίδας, αφήνουμε το u να υποδηλώσει έναν πιθανό υποψήφιο για την εσωτερική συνάρτηση.

- Στην ολοκλήρωση ισχύει ο κανόνας της αλυσίδας:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{dy}{du} \frac{du}{dx} \quad (4)$$

- Αν υποπτευόμαστε ότι μια δεδομένη συνάρτηση είναι η παράγωγος μιας άλλης μέσω του κανόνα της αλυσίδας, αφήνουμε το u να υποδηλώσει έναν πιθανό υποψήφιο για την εσωτερική συνάρτηση.
- Στη συνέχεια μεταφράζουμε τη δεδομένη συνάρτηση έτσι ώστε να γράφεται εξ ολοκλήρου ως u , χωρίς να παραμένει x στην έκφραση.

- Στην ολοκλήρωση ισχύει ο κανόνας της αλυσίδας:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{dy}{du} \frac{du}{dx} \quad (4)$$

- Αν υποπτευόμαστε ότι μια δεδομένη συνάρτηση είναι η παράγωγος μιας άλλης μέσω του κανόνα της αλυσίδας, αφήνουμε το u να υποδηλώσει έναν πιθανό υποψήφιο για την εσωτερική συνάρτηση.
- Στη συνέχεια μεταφράζουμε τη δεδομένη συνάρτηση έτσι ώστε να γράφεται εξ ολοκλήρου ως u , χωρίς να παραμένει x στην έκφραση.
- Εάν μπορούμε να ενσωματώσουμε αυτή τη νέα συνάρτηση του u , τότε η παράγουσα της αρχικής συνάρτησης προκύπτει αντικαθιστώντας το u με την ισοδύναμη έκφραση που έχει το x .

- Στην ολοκλήρωση ισχύει ο κανόνας της αλυσίδας:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{dy}{du} \frac{du}{dx} \quad (4)$$

- Αν υποπτευόμαστε ότι μια δεδομένη συνάρτηση είναι η παράγωγος μιας άλλης μέσω του κανόνα της αλυσίδας, αφήνουμε το u να υποδηλώσει έναν πιθανό υποψήφιο για την εσωτερική συνάρτηση.
- Στη συνέχεια μεταφράζουμε τη δεδομένη συνάρτηση έτσι ώστε να γράφεται εξ ολοκλήρου ως u , χωρίς να παραμένει x στην έκφραση.
- Εάν μπορούμε να ενσωματώσουμε αυτή τη νέα συνάρτηση του u , τότε η παράγουσα της αρχικής συνάρτησης προκύπτει αντικαθιστώντας το u με την ισοδύναμη έκφραση που έχει το x .
- Στην περίπτωση υπολογισμού ενός ορισμένου ολοκληρώματος $\int_{x_1}^{x_2} f(x) dx$, αλλάζουν και τα όρια του ολοκληρώματος αντικαθιστώντας τα x_1, x_2 αντίστοιχα με $u_1 = u(x_1), u_2 = u(x_2)$

Παράδειγμα

- Έστω σήμα $x(t) = e^{-|t|}$. Ζητείται να υπολογιστεί η ενέργειά του.

Παράδειγμα

- Έστω σήμα $x(t) = e^{-|t|}$. Ζητείται να υπολογιστεί η ενέργειά του.
- Εξ ορισμού του σήματος, προκύπτει ότι:

$$|x(t)|^2 = \left(|e^{-|t|}| \right)^2 = e^{-2|t|} = \begin{cases} e^{2t}, & t < 0 \\ e^{-2t}, & t \geq 0 \end{cases} \quad (5)$$

Παράδειγμα

- Έστω σήμα $x(t) = e^{-|t|}$. Ζητείται να υπολογιστεί η ενέργειά του.
- Εξ ορισμού του σήματος, προκύπτει ότι:

$$|x(t)|^2 = \left(|e^{-|t|}\right)^2 = e^{-2|t|} = \begin{cases} e^{2t}, & t < 0 \\ e^{-2t}, & t \geq 0 \end{cases} \quad (5)$$

- Άρα η ενέργεια του σήματος είναι

$$E_x = \int_{-\infty}^{\infty} |x(t)|^2 dt = \int_{-\infty}^0 |x(t)|^2 dt + \int_0^{\infty} |x(t)|^2 dt =$$

Παράδειγμα

- Έστω σήμα $x(t) = e^{-|t|}$. Ζητείται να υπολογιστεί η ενέργειά του.
- Εξ ορισμού του σήματος, προκύπτει ότι:

$$|x(t)|^2 = \left(|e^{-|t|}\right)^2 = e^{-2|t|} = \begin{cases} e^{2t}, & t < 0 \\ e^{-2t}, & t \geq 0 \end{cases} \quad (5)$$

- Άρα η ενέργεια του σήματος είναι

$$E_x = \int_{-\infty}^{\infty} |x(t)|^2 dt = \int_{-\infty}^0 |x(t)|^2 dt + \int_0^{\infty} |x(t)|^2 dt =$$

Παράδειγμα

- Έστω σήμα $x(t) = e^{-|t|}$. Ζητείται να υπολογιστεί η ενέργειά του.
- Εξ ορισμού του σήματος, προκύπτει ότι:

$$|x(t)|^2 = \left(|e^{-|t|}\right)^2 = e^{-2|t|} = \begin{cases} e^{2t}, & t < 0 \\ e^{-2t}, & t \geq 0 \end{cases} \quad (5)$$

- Άρα η ενέργεια του σήματος είναι

$$E_x = \int_{-\infty}^{\infty} |x(t)|^2 dt = \int_{-\infty}^0 |x(t)|^2 dt + \int_0^{\infty} |x(t)|^2 dt = \int_{-\infty}^0 e^{2t} dt + \int_0^{\infty} e^{-2t} dt$$

- Για το 1ο ολοκλήρωμα θέτω $u = 2t \Rightarrow du = d(2t) = 2dt \Rightarrow dt = \frac{du}{2}$. Ομοίως, για το 2ο ολοκλήρωμα θέτω

$$w = -2t \Rightarrow dw = d(-2t) = -2dt \Rightarrow dt = -\frac{dw}{2}. \text{ Αντίστοιχα αλλάζω τα όρια των ολοκληρωμάτων.}$$

Παράδειγμα

- Έστω σήμα $x(t) = e^{-|t|}$. Ζητείται να υπολογιστεί η ενέργειά του.
- Εξ ορισμού του σήματος, προκύπτει ότι:

$$|x(t)|^2 = (|e^{-|t|}|)^2 = e^{-2|t|} = \begin{cases} e^{2t}, & t < 0 \\ e^{-2t}, & t \geq 0 \end{cases} \quad (5)$$

- Άρα η ενέργεια του σήματος είναι

$$E_x = \int_{-\infty}^{\infty} |x(t)|^2 dt = \int_{-\infty}^0 |x(t)|^2 dt + \int_0^{\infty} |x(t)|^2 dt = \int_{-\infty}^0 e^{2t} dt + \int_0^{\infty} e^{-2t} dt$$

- Για το 1ο ολοκλήρωμα θέτω $u = 2t \Rightarrow du = d(2t) = 2dt \Rightarrow dt = \frac{du}{2}$. Ομοίως, για το 2ο ολοκλήρωμα θέτω

$$w = -2t \Rightarrow dw = d(-2t) = -2dt \Rightarrow dt = -\frac{dw}{2}. \text{ Αντίστοιχα αλλάζω τα όρια των ολοκληρωμάτων.}$$

- Αντικαθιστώντας στο κάθε ολοκλήρωμα προκύπτει ότι

$$E_x = \int_{-\infty}^0 e^{2t} dt + \int_0^{\infty} e^{-2t} dt = \int_{-\infty}^0 e^u \frac{du}{2} + \int_0^{-\infty} e^w \left(-\frac{dw}{2}\right)$$

Παράδειγμα

- Έστω σήμα $x(t) = e^{-|t|}$. Ζητείται να υπολογιστεί η ενέργειά του.
- Εξ ορισμού του σήματος, προκύπτει ότι:

$$|x(t)|^2 = (|e^{-|t|}|)^2 = e^{-2|t|} = \begin{cases} e^{2t}, & t < 0 \\ e^{-2t}, & t \geq 0 \end{cases} \quad (5)$$

- Άρα η ενέργεια του σήματος είναι

$$E_x = \int_{-\infty}^{\infty} |x(t)|^2 dt = \int_{-\infty}^0 |x(t)|^2 dt + \int_0^{\infty} |x(t)|^2 dt = \int_{-\infty}^0 e^{2t} dt + \int_0^{\infty} e^{-2t} dt$$

- Για το 1ο ολοκλήρωμα θέτω $u = 2t \Rightarrow du = d(2t) = 2dt \Rightarrow dt = \frac{du}{2}$. Ομοίως, για το 2ο ολοκλήρωμα θέτω

$$w = -2t \Rightarrow dw = d(-2t) = -2dt \Rightarrow dt = -\frac{dw}{2}. \text{ Αντίστοιχα αλλάζω τα όρια των ολοκληρωμάτων.}$$

- Αντικαθιστώντας στο κάθε ολοκλήρωμα προκύπτει ότι

$$E_x = \int_{-\infty}^0 e^{2t} dt + \int_0^{\infty} e^{-2t} dt = \int_{-\infty}^0 e^u \frac{du}{2} + \int_0^{-\infty} e^w \left(-\frac{dw}{2}\right)$$

- Στην περίπτωση

Παράδειγμα (Συνέχεια)

- Αντικαθιστώντας στο κάθε ολοκλήρωμα προκύπτει ότι

$$E_x = \int_{-\infty}^0 e^{2t} dt + \int_0^{\infty} e^{-2t} dt = \int_{-\infty}^0 e^u \frac{du}{2} + \int_0^{-\infty} e^w \left(-\frac{dw}{2} \right) =$$

Παράδειγμα (Συνέχεια)

- Αντικαθιστώντας στο κάθε ολοκλήρωμα προκύπτει ότι

$$E_x = \int_{-\infty}^0 e^{2t} dt + \int_0^{\infty} e^{-2t} dt = \int_{-\infty}^0 e^u \frac{du}{2} + \int_0^{-\infty} e^w \left(-\frac{dw}{2} \right) =$$

Παράδειγμα (Συνέχεια)

- Αντικαθιστώντας στο κάθε ολοκλήρωμα προκύπτει ότι

$$\begin{aligned} E_x &= \int_{-\infty}^0 e^{2t} dt + \int_0^{\infty} e^{-2t} dt = \int_{-\infty}^0 e^u \frac{du}{2} + \int_0^{-\infty} e^w \left(-\frac{dw}{2}\right) = \\ &= \frac{1}{2} \left(\int_{-\infty}^0 e^u du - \int_0^{-\infty} e^w dw \right) = \frac{1}{2} \left(\int_{-\infty}^0 e^u du + \int_{-\infty}^0 e^w dw \right) = \end{aligned}$$

Παράδειγμα (Συνέχεια)

- Αντικαθιστώντας στο κάθε ολοκλήρωμα προκύπτει ότι

$$\begin{aligned} E_x &= \int_{-\infty}^0 e^{2t} dt + \int_0^{\infty} e^{-2t} dt = \int_{-\infty}^0 e^u \frac{du}{2} + \int_0^{-\infty} e^w \left(-\frac{dw}{2}\right) = \\ &= \frac{1}{2} \left(\int_{-\infty}^0 e^u du - \int_0^{-\infty} e^w dw \right) = \frac{1}{2} \left(\int_{-\infty}^0 e^u du + \int_{-\infty}^0 e^w dw \right) = \\ &= \frac{1}{2} \left([e^u]_{-\infty}^0 + [e^w]_{-\infty}^0 \right) = \frac{1}{2} \left(\left[e^0 - \lim_{u \rightarrow -\infty} e^u \right] + \left[e^0 - \lim_{w \rightarrow -\infty} e^w \right] \right) = \end{aligned}$$

Παράδειγμα (Συνέχεια)

- Αντικαθιστώντας στο κάθε ολοκλήρωμα προκύπτει ότι

$$\begin{aligned} E_x &= \int_{-\infty}^0 e^{2t} dt + \int_0^{\infty} e^{-2t} dt = \int_{-\infty}^0 e^u \frac{du}{2} + \int_0^{-\infty} e^w \left(-\frac{dw}{2}\right) = \\ &= \frac{1}{2} \left(\int_{-\infty}^0 e^u du - \int_0^{-\infty} e^w dw \right) = \frac{1}{2} \left(\int_{-\infty}^0 e^u du + \int_{-\infty}^0 e^w dw \right) = \\ &= \frac{1}{2} \left([e^u]_{-\infty}^0 + [e^w]_{-\infty}^0 \right) = \frac{1}{2} \left([e^0 - \lim_{u \rightarrow -\infty} e^u] + [e^0 - \lim_{w \rightarrow -\infty} e^w] \right) = \\ &= \frac{1}{2} ([1 - 0] + [1 - 0]) = \frac{1}{2} \cdot 2 = 1 < \infty \end{aligned}$$

- Στην περίπτωση, το σήμα μας είναι σήμα ενέργειας.

Δυνάμεις ημιτόνου/συνημιτόνου

- Εδώ χρησιμοποιούμε ιδιότητες τριγωνομετρίας πχ.

Δυνάμεις ημιτόνου/συνημιτόνου

- Εδώ χρησιμοποιούμε ιδιότητες τριγωνομετρίας πχ.
 - ▶ $\sin(2x) = 2 \sin x \cos x$

Δυνάμεις ημιτόνου/συνημιτόνου

- Εδώ χρησιμοποιούμε ιδιότητες τριγωνομετρίας πχ.
 - ▶ $\sin(2x) = 2 \sin x \cos x$
 - ▶ $\cos(2x) = \cos^2 x - \sin^2 x = 2 \cos^2 x - 1 = 1 - 2 \sin^2 x$

Δυνάμεις ημιτόνου/συνημιτόνου

- Εδώ χρησιμοποιούμε ιδιότητες τριγωνομετρίας πχ.
 - ▶ $\sin(2x) = 2 \sin x \cos x$
 - ▶ $\cos(2x) = \cos^2 x - \sin^2 x = 2 \cos^2 x - 1 = 1 - 2 \sin^2 x$
 - ▶ $\cos^2 x + \sin^2 x = 1$

Παράδειγμα

- $x(t) = \sin(t)$. Ζητείται να υπολογιστεί η μέση ισχύς P_x .

Παράδειγμα

- $x(t) = \sin(t)$. Ζητείται να υπολογιστεί η μέση ισχύς P_x .
- Το σήμα είναι περιοδικό με περίοδο $T = 2\pi$, οπότε, $P_x = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} |x(t)|^2 dt =$

Παράδειγμα

- $x(t) = \sin(t)$. Ζητείται να υπολογιστεί η μέση ισχύς P_x .
- Το σήμα είναι περιοδικό με περίοδο $T = 2\pi$, οπότε, $P_x = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} |x(t)|^2 dt =$

Παράδειγμα

- $x(t) = \sin(t)$. Ζητείται να υπολογιστεί η μέση ισχύς P_x .
- Το σήμα είναι περιοδικό με περίοδο $T = 2\pi$, οπότε, $P_x = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} |x(t)|^2 dt =$
 $= \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \sin^2 t dt = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \left(\frac{1 - \cos 2t}{2} \right) dt.$
- Θέτω $u = 2t \Rightarrow du = d(2t) = 2dt \Rightarrow dt = \frac{du}{2}$. Αντίστοιχα αλλάζουν τα όρια.

$$u_1 = u(-\pi) = 2(-\pi) = -2\pi, \quad u_2 = u(\pi) = 2\pi \quad (6)$$

Παράδειγμα

- $x(t) = \sin(t)$. Ζητείται να υπολογιστεί η μέση ισχύς P_x .
- Το σήμα είναι περιοδικό με περίοδο $T = 2\pi$, οπότε, $P_x = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} |x(t)|^2 dt =$
 $= \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \sin^2 t dt = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \left(\frac{1 - \cos 2t}{2} \right) dt.$
- Θέτω $u = 2t \Rightarrow du = d(2t) = 2dt \Rightarrow dt = \frac{du}{2}$. Αντίστοιχα αλλάζουν τα όρια.

$$u_1 = u(-\pi) = 2(-\pi) = -2\pi, \quad u_2 = u(\pi) = 2\pi \quad (6)$$

- Αντικαθιστώντας στο αρχικό ολοκλήρωμα, προκύπτει ότι
 $P_x = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \left(\frac{1 - \cos 2t}{2} \right) dt = \frac{1}{T} \int_{u_1}^{u_2} \left(\frac{1 - \cos u}{2} \right) \frac{du}{2} =$

Παράδειγμα

- $x(t) = \sin(t)$. Ζητείται να υπολογιστεί η μέση ισχύς P_x .
- Το σήμα είναι περιοδικό με περίοδο $T = 2\pi$, οπότε, $P_x = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} |x(t)|^2 dt =$
 $= \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \sin^2 t dt = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \left(\frac{1 - \cos 2t}{2} \right) dt.$
- Θέτω $u = 2t \Rightarrow du = d(2t) = 2dt \Rightarrow dt = \frac{du}{2}$. Αντίστοιχα αλλάζουν τα όρια.

$$u_1 = u(-\pi) = 2(-\pi) = -2\pi, \quad u_2 = u(\pi) = 2\pi \quad (6)$$

- Αντικαθιστώντας στο αρχικό ολοκλήρωμα, προκύπτει ότι
 $P_x = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \left(\frac{1 - \cos 2t}{2} \right) dt = \frac{1}{T} \int_{u_1}^{u_2} \left(\frac{1 - \cos u}{2} \right) \frac{du}{2} =$

Παράδειγμα

- $x(t) = \sin(t)$. Ζητείται να υπολογιστεί η μέση ισχύς P_x .
- Το σήμα είναι περιοδικό με περίοδο $T = 2\pi$, οπότε, $P_x = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} |x(t)|^2 dt =$
 $= \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \sin^2 t dt = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \left(\frac{1 - \cos 2t}{2} \right) dt.$
- Θέτω $u = 2t \Rightarrow du = d(2t) = 2dt \Rightarrow dt = \frac{du}{2}$. Αντίστοιχα αλλάζουν τα όρια.

$$u_1 = u(-\pi) = 2(-\pi) = -2\pi, \quad u_2 = u(\pi) = 2\pi \quad (6)$$

- Αντικαθιστώντας στο αρχικό ολοκλήρωμα, προκύπτει ότι
 $P_x = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \left(\frac{1 - \cos 2t}{2} \right) dt = \frac{1}{T} \int_{u_1}^{u_2} \left(\frac{1 - \cos u}{2} \right) \frac{du}{2} =$
 $\frac{1}{4T} \int_{-2\pi}^{2\pi} (1 - \cos u) du = \frac{1}{4T} \left[\int_{-2\pi}^{2\pi} 1 du + \int_{-2\pi}^{2\pi} -\cos u du \right] =$

Παράδειγμα

- $x(t) = \sin(t)$. Ζητείται να υπολογιστεί η μέση ισχύς P_x .
- Το σήμα είναι περιοδικό με περίοδο $T = 2\pi$, οπότε, $P_x = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} |x(t)|^2 dt =$
 $= \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \sin^2 t dt = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \left(\frac{1 - \cos 2t}{2} \right) dt.$
- Θέτω $u = 2t \Rightarrow du = d(2t) = 2dt \Rightarrow dt = \frac{du}{2}$. Αντίστοιχα αλλάζουν τα όρια.

$$u_1 = u(-\pi) = 2(-\pi) = -2\pi, \quad u_2 = u(\pi) = 2\pi \quad (6)$$

- Αντικαθιστώντας στο αρχικό ολοκλήρωμα, προκύπτει ότι

$$\begin{aligned} P_x &= \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \left(\frac{1 - \cos 2t}{2} \right) dt = \frac{1}{T} \int_{u_1}^{u_2} \left(\frac{1 - \cos u}{2} \right) \frac{du}{2} = \\ &= \frac{1}{4T} \int_{-2\pi}^{2\pi} (1 - \cos u) du = \frac{1}{4T} \left[\int_{-2\pi}^{2\pi} 1 du + \int_{-2\pi}^{2\pi} -\cos u du \right] = \\ &= \frac{1}{4T} \left[[u]_{-2\pi}^{2\pi} - [\sin u]_{-2\pi}^{2\pi} \right] = \frac{1}{4T} [(2\pi - (-2\pi)) - (\sin(2\pi) - \sin(-2\pi))] = \end{aligned}$$

Παράδειγμα

- $x(t) = \sin(t)$. Ζητείται να υπολογιστεί η μέση ισχύς P_x .
- Το σήμα είναι περιοδικό με περίοδο $T = 2\pi$, οπότε, $P_x = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} |x(t)|^2 dt =$
 $= \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \sin^2 t dt = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \left(\frac{1 - \cos 2t}{2} \right) dt.$
- Θέτω $u = 2t \Rightarrow du = d(2t) = 2dt \Rightarrow dt = \frac{du}{2}$. Αντίστοιχα αλλάζουν τα όρια.

$$u_1 = u(-\pi) = 2(-\pi) = -2\pi, \quad u_2 = u(\pi) = 2\pi \quad (6)$$

- Αντικαθιστώντας στο αρχικό ολοκλήρωμα, προκύπτει ότι
 $P_x = \frac{1}{T} \int_{-\pi}^{\pi} \left(\frac{1 - \cos 2t}{2} \right) dt = \frac{1}{T} \int_{u_1}^{u_2} \left(\frac{1 - \cos u}{2} \right) \frac{du}{2} =$
 $\frac{1}{4T} \int_{-2\pi}^{2\pi} (1 - \cos u) du = \frac{1}{4T} \left[\int_{-2\pi}^{2\pi} 1 du + \int_{-2\pi}^{2\pi} -\cos u du \right] =$
 $\frac{1}{4T} \left[[u]_{-2\pi}^{2\pi} - [\sin u]_{-2\pi}^{2\pi} \right] = \frac{1}{4T} [(2\pi - (-2\pi)) - (\sin(2\pi) - \sin(-2\pi))] =$
 $\frac{1}{4T} (4\pi - (0 - 0)) = \frac{1}{4 \cdot 2\pi} \cdot 4\pi = \frac{1}{2} < \infty.$
- Άρα το σήμα είναι σήμα ισχύος.

Τριγωνομετρική αντικατάσταση

- Μέχρι στιγμής έχουμε δει ότι μερικές φορές βοηθάει η αντικατάσταση μιας υποέκφρασης μιας συνάρτησης από μια μεμονωμένη μεταβλητή.

Τριγωνομετρική αντικατάσταση

- Μέχρι στιγμής έχουμε δει ότι μερικές φορές βοηθάει η αντικατάσταση μιας υποέκφρασης μιας συνάρτησης από μια μεμονωμένη μεταβλητή.
- Περιστασιακά μπορεί να βοηθήσει η αντικατάσταση της αρχικής μεταβλητής με κάτι πιο περίπλοκο.

Τριγωνομετρική αντικατάσταση

- Μέχρι στιγμής έχουμε δει ότι μερικές φορές βοηθάει η αντικατάσταση μιας υποέκφρασης μιας συνάρτησης από μια μεμονωμένη μεταβλητή.
- Περιστασιακά μπορεί να βοηθήσει η αντικατάσταση της αρχικής μεταβλητής με κάτι πιο περίπλοκο.
- Αυτό φαίνεται σαν μια "αντίστροφη" αντικατάσταση, αλλά στην πραγματικότητα δεν διαφέρει κατ' αρχήν από τη συνηθισμένη αντικατάσταση.

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \sqrt{1-x^2} dx$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \sqrt{1-x^2} dx$
- Θέτοντας $x = \sin u \Rightarrow dx = d(\sin u) = \cos u du$ και αντικαθιστώντας στην αρχική παράσταση, προκύπτει:

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \sqrt{1-x^2} dx$
- Θέτοντας $x = \sin u \Rightarrow dx = d(\sin u) = \cos u du$ και αντικαθιστώντας στην αρχική παράσταση, προκύπτει:

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \sqrt{1-x^2} dx$
- Θέτοντας $x = \sin u \Rightarrow dx = d(\sin u) = \cos u du$ και αντικαθιστώντας στην αρχική παράσταση, προκύπτει:

$$\int \sqrt{1-x^2} dx = \int \sqrt{1-\sin^2 u} \cos u du =$$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \sqrt{1-x^2} dx$
- Θέτοντας $x = \sin u \Rightarrow dx = d(\sin u) = \cos u du$ και αντικαθιστώντας στην αρχική παράσταση, προκύπτει:

$$\int \sqrt{1-x^2} dx = \int \sqrt{1-\sin^2 u} \cos u du =$$

$$\int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du =$$

- Για $\cos u > 0$ ισχύει $\sqrt{\cos^2 u} = |\cos u| = \cos u$.

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \sqrt{1-x^2} dx$
- Θέτοντας $x = \sin u \Rightarrow dx = d(\sin u) = \cos u du$ και αντικαθιστώντας στην αρχική παράσταση, προκύπτει:

$$\int \sqrt{1-x^2} dx = \int \sqrt{1-\sin^2 u} \cos u du =$$
$$\int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du =$$

- Για $\cos u > 0$ ισχύει $\sqrt{\cos^2 u} = |\cos u| = \cos u$.
- Άρα το ολοκλήρωμα είναι ίσο με:

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \sqrt{1-x^2} dx$
- Θέτοντας $x = \sin u \Rightarrow dx = d(\sin u) = \cos u du$ και αντικαθιστώντας στην αρχική παράσταση, προκύπτει:

$$\int \sqrt{1-x^2} dx = \int \sqrt{1-\sin^2 u} \cos u du =$$
$$\int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du =$$

- Για $\cos u > 0$ ισχύει $\sqrt{\cos^2 u} = |\cos u| = \cos u$.
- Άρα το ολοκλήρωμα είναι ίσο με:

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \sqrt{1-x^2} dx$
- Θέτοντας $x = \sin u \Rightarrow dx = d(\sin u) = \cos u du$ και αντικαθιστώντας στην αρχική παράσταση, προκύπτει:

$$\begin{aligned}\int \sqrt{1-x^2} dx &= \int \sqrt{1-\sin^2 u} \cos u du = \\ &= \int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du =\end{aligned}$$

- Για $\cos u > 0$ ισχύει $\sqrt{\cos^2 u} = |\cos u| = \cos u$.
- Άρα το ολοκλήρωμα είναι ίσο με: $= \int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du = \int \cos u \cos u du =$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \sqrt{1-x^2} dx$
- Θέτοντας $x = \sin u \Rightarrow dx = d(\sin u) = \cos u du$ και αντικαθιστώντας στην αρχική παράσταση, προκύπτει:

$$\begin{aligned}\int \sqrt{1-x^2} dx &= \int \sqrt{1-\sin^2 u} \cos u du = \\ &= \int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du =\end{aligned}$$

- Για $\cos u > 0$ ισχύει $\sqrt{\cos^2 u} = |\cos u| = \cos u$.
- Άρα το ολοκλήρωμα είναι ίσο με: $= \int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du = \int \cos u \cos u du =$
 $= \int \cos^2 u du = \int \left(\frac{1 + \cos(2u)}{2} \right) du =$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \sqrt{1-x^2} dx$
- Θέτοντας $x = \sin u \Rightarrow dx = d(\sin u) = \cos u du$ και αντικαθιστώντας στην αρχική παράσταση, προκύπτει:

$$\begin{aligned}\int \sqrt{1-x^2} dx &= \int \sqrt{1-\sin^2 u} \cos u du = \\ &= \int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du =\end{aligned}$$

- Για $\cos u > 0$ ισχύει $\sqrt{\cos^2 u} = |\cos u| = \cos u$.
- Άρα το ολοκλήρωμα είναι ίσο με:
$$\begin{aligned}&= \int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du = \int \cos u \cos u du = \\ &= \int \cos^2 u du = \int \left(\frac{1 + \cos(2u)}{2} \right) du = \\ &= \int \frac{1}{2} du + \int \frac{\cos(2u)}{2} du \quad \begin{matrix} y=2u \\ \underline{\quad} \\ dy=2du \end{matrix}\end{aligned}$$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \sqrt{1-x^2} dx$
- Θέτοντας $x = \sin u \Rightarrow dx = d(\sin u) = \cos u du$ και αντικαθιστώντας στην αρχική παράσταση, προκύπτει:

$$\begin{aligned}\int \sqrt{1-x^2} dx &= \int \sqrt{1-\sin^2 u} \cos u du = \\ &= \int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du =\end{aligned}$$

- Για $\cos u > 0$ ισχύει $\sqrt{\cos^2 u} = |\cos u| = \cos u$.
- Άρα το ολοκλήρωμα είναι ίσο με:
$$\begin{aligned}&= \int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du = \int \cos u \cos u du = \\ &= \int \cos^2 u du = \int \left(\frac{1 + \cos(2u)}{2} \right) du = \\ &= \int \frac{1}{2} du + \int \frac{\cos(2u)}{2} du \quad \begin{matrix} y=2u \\ \underline{\underline{dy=2du}} \end{matrix} \\ &= \frac{u}{2} + \int \frac{\cos y}{2} \frac{dy}{2} = \frac{u}{2} + \frac{1}{4} \int \cos y dy =\end{aligned}$$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \sqrt{1-x^2} dx$
- Θέτοντας $x = \sin u \Rightarrow dx = d(\sin u) = \cos u du$ και αντικαθιστώντας στην αρχική παράσταση, προκύπτει:

$$\begin{aligned}\int \sqrt{1-x^2} dx &= \int \sqrt{1-\sin^2 u} \cos u du = \\ &= \int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du =\end{aligned}$$

- Για $\cos u > 0$ ισχύει $\sqrt{\cos^2 u} = |\cos u| = \cos u$.

- Άρα το ολοκλήρωμα είναι ίσο με: $= \int \sqrt{\cos^2 u} \cos u du = \int \cos u \cos u du =$
 $= \int \cos^2 u du = \int \left(\frac{1 + \cos(2u)}{2} \right) du =$
 $= \int \frac{1}{2} du + \int \frac{\cos(2u)}{2} du \quad \begin{matrix} y=2u \\ dy=2du \end{matrix}$
 $= \frac{u}{2} + \int \frac{\cos y}{2} \frac{dy}{2} = \frac{u}{2} + \frac{1}{4} \int \cos y dy =$
 $= \left[\frac{u}{2} \right] + \left[\frac{1}{4} \sin y \right] = \frac{u}{2} + \frac{1}{4} \sin(2u) + C \quad \begin{matrix} x=\sin u \\ u=\arcsin x \end{matrix} \frac{\arcsin x}{2} + \frac{1}{4} \sin(2 \arcsin x) + C$

Κατά μέρη ολοκλήρωση

- Γνωρίζουμε από τις παραγώγους ότι $(f(x)g(x))' = f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$

Κατά μέρη ολοκλήρωση

- Γνωρίζουμε από τις παραγώγους ότι $(f(x)g(x))' = f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$
- Αυτό μπορεί να γραφεί και ως $f(x)g(x) = \int (f'(x)g(x) + f(x)g'(x))$

Κατά μέρη ολοκλήρωση

- Γνωρίζουμε από τις παραγώγους ότι $(f(x)g(x))' = f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$
- Αυτό μπορεί να γραφεί και ως $f(x)g(x) = \int (f'(x)g(x) + f(x)g'(x))$
- Λύνοντας ως προς τον 1ο όρο του δεξιού μέρους της παραπάνω ισότητας, προκύπτει ότι:

$$\int f'(x)g(x) = f(x)g(x) - \int f(x)g'(x) \quad (7)$$

Κατά μέρη ολοκλήρωση

- Γνωρίζουμε από τις παραγώγους ότι $(f(x)g(x))' = f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$
- Αυτό μπορεί να γραφεί και ως $f(x)g(x) = \int (f'(x)g(x) + f(x)g'(x))$
- Λύνοντας ως προς τον 1ο όρο του δεξιού μέρους της παραπάνω ισότητας, προκύπτει ότι:

$$\int f'(x)g(x) = f(x)g(x) - \int f(x)g'(x) \quad (7)$$

- Αν μια προς ολοκλήρωση συνάρτηση $h(x)$ ισούται με $f'(x)g(x)$, τότε ισχύει το ολοκλήρωμά της μπορεί να γραφεί στην παραπάνω μορφή όπου το ολοκλήρωμα $\int f(x)g'(x)$, μπορεί να είναι ευκολότερο

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int xe^x dx$.

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int xe^x dx$.
- $\int xe^x dx = \int x(e^x)' dx = xe^x - \int (x)' e^x dx =$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int xe^x dx$.
- $\int xe^x dx = \int x(e^x)' dx = xe^x - \int (x)' e^x dx =$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int xe^x dx$.
- $$\int xe^x dx = \int x(e^x)' dx = xe^x - \int (x)' e^x dx =$$
$$xe^x - \int 1 \cdot e^x dx = xe^x - \int e^x dx = xe^x - e^x + C = e^x(x - 1) + C$$

Ρητές συναρτήσεις

- Ρητές συναρτήσεις είναι οι συναρτήσεις της ακόλουθης μορφής:

$$\frac{f(x)}{g(x)}, \quad \forall x : g(x) \neq 0 \quad (8)$$

όπου οι συναρτήσεις $f(x)$, $g(x)$ είναι πολυωνυμικές.

Ρητές συναρτήσεις

- Ρητές συναρτήσεις είναι οι συναρτήσεις της ακόλουθης μορφής:

$$\frac{f(x)}{g(x)}, \quad \forall x : g(x) \neq 0 \quad (8)$$

όπου οι συναρτήσεις $f(x)$, $g(x)$ είναι πολυωνυμικές.

- Σε αυτήν την περίπτωση μετατρέπουμε το 'σύνθετο' κλάσμα σε άθροισμα 'μερικών κλασμάτων' που είναι ολοκληρώσιμα.

Ρητές συναρτήσεις

- Ρητές συναρτήσεις είναι οι συναρτήσεις της ακόλουθης μορφής:

$$\frac{f(x)}{g(x)}, \quad \forall x : g(x) \neq 0 \quad (8)$$

όπου οι συναρτήσεις $f(x)$, $g(x)$ είναι πολυωνυμικές.

- Σε αυτήν την περίπτωση μετατρέπουμε το 'σύνθετο' κλάσμα σε άθροισμα 'μερικών κλασμάτων' που είναι ολοκληρώσιμα.
- Η απλούστερη περίπτωση είναι ο παρωνομαστής να έχει την μορφή $(ax + b)^n$

Ρητές συναρτήσεις

- Ρητές συναρτήσεις είναι οι συναρτήσεις της ακόλουθης μορφής:

$$\frac{f(x)}{g(x)}, \quad \forall x : g(x) \neq 0 \quad (8)$$

όπου οι συναρτήσεις $f(x)$, $g(x)$ είναι πολυωνυμικές.

- Σε αυτήν την περίπτωση μετατρέπουμε το 'σύνθετο' κλάσμα σε άθροισμα 'μερικών κλασμάτων' που είναι ολοκληρώσιμα.
- Η απλούστερη περίπτωση είναι ο παρωνομαστής να έχει την μορφή $(ax + b)^n$
- Τότε, η αντικατάσταση $u = ax + b$ θα λειτουργεί πάντα.

Ρητές συναρτήσεις

- Ρητές συναρτήσεις είναι οι συναρτήσεις της ακόλουθης μορφής:

$$\frac{f(x)}{g(x)}, \quad \forall x : g(x) \neq 0 \quad (8)$$

όπου οι συναρτήσεις $f(x)$, $g(x)$ είναι πολυωνυμικές.

- Σε αυτήν την περίπτωση μετατρέπουμε το 'σύνθετο' κλάσμα σε άθροισμα 'μερικών κλασμάτων' που είναι ολοκληρώσιμα.
- Η απλούστερη περίπτωση είναι ο παρονομαστής να έχει την μορφή $(ax + b)^n$
- Τότε, η αντικατάσταση $u = ax + b$ θα λειτουργεί πάντα.
- Ο παρονομαστής γίνεται u^n , και κάθε x στον αριθμητή αντικαθίσταται από $\frac{u - b}{a}$
και $dx = \frac{du}{a}$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx$
- $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{3x}{(x + 1)(x - 1)} dx$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx$
- $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{3x}{(x + 1)(x - 1)} dx$
- Πρέπει να μετατραπεί το αρχικό κλάσμα σε ένα άθροισμα μερικών κλασμάτων.

$$\frac{3x}{(x + 1)(x - 1)} = \frac{A}{x - 1} + \frac{B}{x + 1} \quad (9)$$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx$
- $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{3x}{(x+1)(x-1)} dx$
- Πρέπει να μετατραπεί το αρχικό κλάσμα σε ένα άθροισμα μερικών κλασμάτων.

$$\frac{3x}{(x+1)(x-1)} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+1} \quad (9)$$

$$\bullet \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+1} = \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow$$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx$
- $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{3x}{(x + 1)(x - 1)} dx$
- Πρέπει να μετατραπεί το αρχικό κλάσμα σε ένα άθροισμα μερικών κλασμάτων.

$$\frac{3x}{(x + 1)(x - 1)} = \frac{A}{x - 1} + \frac{B}{x + 1} \quad (9)$$

$$\bullet \frac{A}{x - 1} + \frac{B}{x + 1} = \frac{3x}{(x + 1)(x - 1)} \Rightarrow$$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx$
- $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{3x}{(x+1)(x-1)} dx$
- Πρέπει να μετατραπεί το αρχικό κλάσμα σε ένα άθροισμα μερικών κλασμάτων.

$$\frac{3x}{(x+1)(x-1)} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+1} \quad (9)$$

$$\begin{aligned} \bullet \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+1} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow \\ \frac{A(x+1)}{(x-1)(x+1)} + \frac{B(x-1)}{(x-1)(x+1)} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow \end{aligned}$$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx$
- $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{3x}{(x+1)(x-1)} dx$
- Πρέπει να μετατραπεί το αρχικό κλάσμα σε ένα άθροισμα μερικών κλασμάτων.

$$\frac{3x}{(x+1)(x-1)} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+1} \quad (9)$$

$$\begin{aligned} \bullet \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+1} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow \\ \frac{A(x+1)}{(x-1)(x+1)} + \frac{B(x-1)}{(x-1)(x+1)} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow \\ \frac{Ax + A}{(x-1)(x+1)} + \frac{Bx - B}{(x-1)(x+1)} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow \end{aligned}$$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx$
- $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{3x}{(x+1)(x-1)} dx$
- Πρέπει να μετατραπεί το αρχικό κλάσμα σε ένα άθροισμα μερικών κλασμάτων.

$$\frac{3x}{(x+1)(x-1)} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+1} \quad (9)$$

$$\begin{aligned} \bullet \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+1} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow \\ \frac{A(x+1)}{(x-1)(x+1)} + \frac{B(x-1)}{(x-1)(x+1)} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow \\ \frac{Ax + A}{(x-1)(x+1)} + \frac{Bx - B}{(x-1)(x+1)} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow \\ \frac{(A+B)x + (A-B)}{(x-1)(x+1)} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow (A+B)x + (A-B) = 3x \end{aligned}$$

Παράδειγμα

- Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx$
- $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{3x}{(x+1)(x-1)} dx$
- Πρέπει να μετατραπεί το αρχικό κλάσμα σε ένα άθροισμα μερικών κλασμάτων.

$$\frac{3x}{(x+1)(x-1)} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+1} \quad (9)$$

$$\begin{aligned} \bullet \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+1} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow \\ \frac{A(x+1)}{(x-1)(x+1)} + \frac{B(x-1)}{(x-1)(x+1)} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow \\ \frac{Ax+A}{(x-1)(x+1)} + \frac{Bx-B}{(x-1)(x+1)} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow \\ \frac{(A+B)x + (A-B)}{(x-1)(x+1)} &= \frac{3x}{(x+1)(x-1)} \Rightarrow (A+B)x + (A-B) = 3x \\ A+B &= 3 \text{ και } A-B = 0 \end{aligned}$$

- Λύνοντας το σύστημα, προσθέτοντας κατά μέλη τις 2 εξισώσεις, προκύπτει ότι $A = B = 1.5$, οπότε $\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{1.5}{x-1} dx + \int \frac{1.5}{x+1} dx$

Παράδειγμα (Συνέχεια)

- Λύνοντας το σύστημα, προσθέτοντας κατά μέλη τις 2 εξισώσεις, προκύπτει ότι $A = B = 1.5$, οπότε
$$\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{1.5}{x - 1} dx + \int \frac{1.5}{x + 1} dx.$$

Παράδειγμα (Συνέχεια)

- Λύνοντας το σύστημα, προσθέτοντας κατά μέλη τις 2 εξισώσεις, προκύπτει ότι $A = B = 1.5$, οπότε
$$\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{1.5}{x - 1} dx + \int \frac{1.5}{x + 1} dx.$$
- Θέτοντας $u = x - 1$, $w = x + 1 \Rightarrow du = d(x - 1) = dx$, $dw = d(x + 1) = dx$, αντικαθίστανται οι ποσότητες $x - 1$, $x + 1$, dx στο εκάστοτε ολοκλήρωμα, προκύπτει ότι:

Παράδειγμα (Συνέχεια)

- Λύνοντας το σύστημα, προσθέτοντας κατά μέλη τις 2 εξισώσεις, προκύπτει ότι $A = B = 1.5$, οπότε
$$\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{1.5}{x - 1} dx + \int \frac{1.5}{x + 1} dx.$$
- Θέτοντας $u = x - 1$, $w = x + 1 \Rightarrow du = d(x - 1) = dx$, $dw = d(x + 1) = dx$, αντικαθίστανται οι ποσότητες $x - 1$, $x + 1$, dx στο εκάστοτε ολοκλήρωμα, προκύπτει ότι:

Παράδειγμα (Συνέχεια)

- Λύνοντας το σύστημα, προσθέτοντας κατά μέλη τις 2 εξισώσεις, προκύπτει ότι

$$A = B = 1.5, \text{ οπότε } \int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{1.5}{x - 1} dx + \int \frac{1.5}{x + 1} dx.$$

- Θέτοντας $u = x - 1$, $w = x + 1 \Rightarrow du = d(x - 1) = dx$, $dw = d(x + 1) = dx$, αντικαθίστανται οι ποσότητες $x - 1$, $x + 1$, dx στο εκάστοτε ολοκλήρωμα, προκύπτει ότι:

$$\int \frac{3x}{x^2 - 1} dx = \int \frac{1.5}{u} du + \int \frac{1.5}{w} dw = \int 1.5 \frac{1}{u} du + 1.5 \int \frac{1}{w} dw =$$

$$1.5 \ln |u| + 1.5 \ln |w| + C = 1.5 \ln |x - 1| + 1.5 \ln |x + 1| + C = 1.5 \ln \left| \frac{x - 1}{x + 1} \right| + C$$

Αριθμητική ολοκλήρωση

- Πρόκειται για μία σειρά αριθμητικών υπολογιστικών μεθόδων οι οποίες υπολογίζουν προσεγγιστικά το ολοκλήρωμα μίας συνάρτησης

Αριθμητική ολοκλήρωση

- Πρόκειται για μία σειρά αριθμητικών υπολογιστικών μεθόδων οι οποίες υπολογίζουν προσεγγιστικά το ολοκλήρωμα μίας συνάρτησης
 - ▶ Μέθοδος του Simpson.

Αριθμητική ολοκλήρωση

- Πρόκειται για μία σειρά αριθμητικών υπολογιστικών μεθόδων οι οποίες υπολογίζουν προσεγγιστικά το ολοκλήρωμα μίας συνάρτησης
 - ▶ Μέθοδος του Simpson.
 - ▶ Μέθοδος Τραπεζίου.

Αριθμητική ολοκλήρωση

- Πρόκειται για μία σειρά αριθμητικών υπολογιστικών μεθόδων οι οποίες υπολογίζουν προσεγγιστικά το ολοκλήρωμα μίας συνάρτησης
 - ▶ Μέθοδος του Simpson.
 - ▶ Μέθοδος Τραπεζίου.
- Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για την πραγματοποίηση αριθμητικής ολοκλήρωσης, σε αντίθεση με την αναλυτική ολοκλήρωση με την εύρεση του αντιπαράγωγου:

Αριθμητική ολοκλήρωση

- Πρόκειται για μία σειρά αριθμητικών υπολογιστικών μεθόδων οι οποίες υπολογίζουν προσεγγιστικά το ολοκλήρωμα μίας συνάρτησης
 - ▶ Μέθοδος του Simpson.
 - ▶ Μέθοδος Τραπεζίου.
- Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για την πραγματοποίηση αριθμητικής ολοκλήρωσης, σε αντίθεση με την αναλυτική ολοκλήρωση με την εύρεση του αντιπαράγωγου:
 - ▶ Το ολοκλήρωμα $f(x)$ μπορεί να είναι γνωστό μόνο σε ορισμένα σημεία, πχ με δειγματοληψία. Ορισμένα ενσωματωμένα συστήματα και άλλες εφαρμογές υπολογιστή ενδέχεται να χρειάζονται αριθμητική ολοκλήρωση για αυτόν τον λόγο.

Αριθμητική ολοκλήρωση

- Πρόκειται για μία σειρά αριθμητικών υπολογιστικών μεθόδων οι οποίες υπολογίζουν προσεγγιστικά το ολοκλήρωμα μίας συνάρτησης
 - ▶ Μέθοδος του Simpson.
 - ▶ Μέθοδος Τραπεζίου.
- Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για την πραγματοποίηση αριθμητικής ολοκλήρωσης, σε αντίθεση με την αναλυτική ολοκλήρωση με την εύρεση του αντιπαράγωγου:
 - ▶ Το ολοκλήρωμα $f(x)$ μπορεί να είναι γνωστό μόνο σε ορισμένα σημεία, πχ με δειγματοληψία. Ορισμένα ενσωματωμένα συστήματα και άλλες εφαρμογές υπολογιστή ενδέχεται να χρειάζονται αριθμητική ολοκλήρωση για αυτόν τον λόγο.
 - ▶ Ένας τύπος για το ολοκλήρωμα μπορεί να είναι γνωστός, αλλά μπορεί να είναι δύσκολη ή αδύνατη η εύρεση μιας παράγουσας η οποία είναι στοιχειώδης συνάρτηση. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η συνάρτηση $f(x) = e^{-x^2}$.

Αριθμητική ολοκλήρωση

- Πρόκειται για μία σειρά αριθμητικών υπολογιστικών μεθόδων οι οποίες υπολογίζουν προσεγγιστικά το ολοκλήρωμα μίας συνάρτησης
 - ▶ Μέθοδος του Simpson.
 - ▶ Μέθοδος Τραπεζίου.
- Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για την πραγματοποίηση αριθμητικής ολοκλήρωσης, σε αντίθεση με την αναλυτική ολοκλήρωση με την εύρεση του αντιπαράγωγου:
 - ▶ Το ολοκλήρωμα $f(x)$ μπορεί να είναι γνωστό μόνο σε ορισμένα σημεία, πχ με δειγματοληψία. Ορισμένα ενσωματωμένα συστήματα και άλλες εφαρμογές υπολογιστή ενδέχεται να χρειάζονται αριθμητική ολοκλήρωση για αυτόν τον λόγο.
 - ▶ Ένας τύπος για το ολοκλήρωμα μπορεί να είναι γνωστός, αλλά μπορεί να είναι δύσκολη ή αδύνατη η εύρεση μιας παράγουσας η οποία είναι στοιχειώδης συνάρτηση. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η συνάρτηση $f(x) = e^{-x^2}$.
 - ▶ Μπορεί να είναι δυνατό να βρεθεί μία παράγουσα συμβολικά, αλλά μπορεί να είναι ευκολότερο να υπολογίσουμε μια αριθμητική προσέγγιση παρά να υπολογίσουμε την παράγουσα. Αυτό μπορεί να συμβαίνει εάν η παράγουσα δίνεται ως άπειρη σειρά ή γινόμενο ή εάν η αξιολόγησή του απαιτεί μια ειδική συνάρτηση που δεν διατίθεται.

Αριθμητική ολοκλήρωση

- Πρόκειται για μία σειρά αριθμητικών υπολογιστικών μεθόδων οι οποίες υπολογίζουν προσεγγιστικά το ολοκλήρωμα μίας συνάρτησης
 - ▶ Μέθοδος του Simpson.
 - ▶ Μέθοδος Τραπεζίου.
- Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για την πραγματοποίηση αριθμητικής ολοκλήρωσης, σε αντίθεση με την αναλυτική ολοκλήρωση με την εύρεση του αντιπαράγωγου:
 - ▶ Το ολοκλήρωμα $f(x)$ μπορεί να είναι γνωστό μόνο σε ορισμένα σημεία, πχ με δειγματοληψία. Ορισμένα ενσωματωμένα συστήματα και άλλες εφαρμογές υπολογιστή ενδέχεται να χρειάζονται αριθμητική ολοκλήρωση για αυτόν τον λόγο.
 - ▶ Ένας τύπος για το ολοκλήρωμα μπορεί να είναι γνωστός, αλλά μπορεί να είναι δύσκολη ή αδύνατη η εύρεση μιας παράγουσας η οποία είναι στοιχειώδης συνάρτηση. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η συνάρτηση $f(x) = e^{-x^2}$.
 - ▶ Μπορεί να είναι δυνατό να βρεθεί μία παράγουσα συμβολικά, αλλά μπορεί να είναι ευκολότερο να υπολογίσουμε μια αριθμητική προσέγγιση παρά να υπολογίσουμε την παράγουσα. Αυτό μπορεί να συμβαίνει εάν η παράγουσα δίνεται ως άπειρη σειρά ή γινόμενο ή εάν η αξιολόγησή του απαιτεί μια ειδική συνάρτηση που δεν διατίθεται.
- Περισσότερα στην Αριθμητική Ανάλυση

Περισσότερα Παραδείγματα

- https://www.whitman.edu/mathematics/calculus_online/chapter07.html

Περισσότερα Παραδείγματα

- https://www.whitman.edu/mathematics/calculus_online/chapter07.html
- http://www.buders.com/UNIVERSITE/Universite_Dersleri/Math101/Arsiv/integral_sorulari_ve_cozumleri.pdf

Περισσότερα Παραδείγματα

- https://www.whitman.edu/mathematics/calculus_online/chapter07.html
- http://www.buders.com/UNIVERSITE/Universite_Dersleri/Math101/Arsiv/integral_sorulari_ve_cozumleri.pdf
-